

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

<p>A szerkesztőség: Wallner-féle ház, a tó partján, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOLLÁNYI ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasábos petitsor egyszeri közlésnél 8 f. többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 6 korona. — Nyílt tér Minden szó 4 fillér.</p>
---	---	--

A párbajról.

Az embernek a földi életben egyik legdrágább kincse a becsület. Oly fontos tényező ez az ember életében, hogy az ember erkölcsi értékét is a becsület határozza meg. A mennyit ér a becsülete, annyit ér az ember is.

A becsület kétféle: külső és belső. A belső az ember erényességében, míg a külső az emberek részéről tapasztalt megbecsülésben birja alapját; és akkor igazi, értékes a becsület, ha a belső a külsőnek megfelel. Mit ér a külső becsület, ha annak nem felel meg a belső érték? Sajnos, hogy a mai társadalom is csak a külső becsületet hajhászsa és nem törekszik a belsőnek gyarapítására és megszilárdítására; a mai társadalom megelégszik a külső becsülettel és nem mérlegeli az ember belső értékét; pedig tudhatná az ember, hogy a külső csal, hogy a külsőnek nincs igazi értéke, mert a külső sokszor csak máz, amely esetleg értéktelen, romlott szívet, lelket takar. És ez a sajnós körülmény oka ama szomorú jelenségnek, hogy az emberek ítélete nagyon eltérő a becsület mérlegelésében, hogy az emberek más és más szemüvegen vizsgálják, más és más fokmérővel mérik a becsületet.

A becsületnek egyedüli mértéke csak

az erkölcsi, isteni törvények lehetnek, mert aki megtartja az Isten törvényeit, annak a szó igazi értelmében becsületesnek is kell lennie, mert az ellenkezője lehetetlenség az Isten bölcsességénél és szentségénél fogva. A becsületet megvédik az isteni törvények; és amennyiben egyik, vagy másik ember hitközönységében elveti ezen törvényeket, ott vannak a világi törvények és bíróságok, amelyek arra vannak hivatva, hogy ha kell erőszakkal védjék meg az ember igazát és legdrágább kincsét, a becsületet. És mégis mit látunk? A mai társadalom sok ferde fölfogása között ama kétségtelenül legesztelenebb fölfogást látjuk érvényesülni, hogy a becsületet csak párbaj által lehet megvédeni és visszaszerezni. És ezen esztelen fölfogás mint egy polyp tartja fogva a mai társadalmat. Hiába hivatkozik valaki akár vallási, akár egyéni meggyőzésére, amelyből kifolyólag elvi ellensége a párbajnak; ha kihívás esetén, vagy pedig mint sértett fél, nem verekszik meg ellenfelével, úgy azt a társadalom, mint olyant, kinek elimiézettlen ügye van, elítéli és nem tartja becsületes, lovagias embernek. E szomorú jelenségből mi a következtetés? Az, hogy a magát műveltnek tartó társadalom megveti az isteni és világi törvényeket, amelyek a párbajt tiltják. S valjon ezen eljárás megegyezik-e a

szó nemes értelmében vett igazi becsületesség fogalmával?

A hívó léleknek, a józanul gondolkodó elmének, a nemesen érző társadalomnak el kell ítélni a párbajt, ha beletekint a dolog mélyébe és komolyan meglontolja a párbajban megnyilatkozó erkölcsileg romlott fölfogást és esztelenséget. Mert mi a párbaj? Bűn az Isten ellen, ki az élet adója, annak föltétlen ura és kioltója; bűn az Isten ötödik törvénye ellen, mely azt mondja: „Ne ölj!” és a párbajozó mint önmön, mint embertársának életét teszi ki veszélynek, vagy egyenesen az ellen tör. A párbaj bűn felebarátunk ellen, akinek legnagyobb javát, az ő földi életét, teheti nyomorulttá, vagy azt esetleg egészen kioltja. A párbaj bűn a család ellen, melyet a szerencsétlen véletlen az ő kenyérkeresőjétől, egyedüli támaszától, vagy legnagyobb örömétől, avagy egyedüli reményétől foszthat meg; bűn a társadalom ellen, mert a párbaj a társadalomnak egy hasznos tagját teheti munkaképtelenné, vagy teljesen is elvesztheti; a miért is bűn az a haza ellen is.

A párbaj vétség a világi törvények ellen, a melyek azt tiltják és büntetik; csak az a baj, hogy a párbajra nagyon is enyhe a büntetés. De ha már a társadalom annyira közönys az a vallás törvényei ellen, hogy ezek

✧ T Á R C Z A ✧

Dongó János.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczája.

Nemzetes uramnak hívták Dongó Jánost...
(Az ily titulushoz vége vagy már most)...
Ezeknek előtte, nem is olyan régen,
Legelső gazda volt az egész környéken. —
Nem hiába hívták nemzetes uramnak:
Kinek annyi őse volt, beillett annak,
Annyi őse s olyan régi buzogánya,
Melyhez fémet ada dontóhoni bánya.
Milyen buzogány volt! sulyoknak beillett,
Nagy világ jártamban sem láttam lülönbet.
Ez, az embercsontot sulykoló nagy szerszám,
A honfoglaláskor döngött koponyáján
Tótnak és görögnek s tudja az irtalmas,
Hányféle nemzetnek vala még siralmas!
Hát még az a kard, az! kendertiló nyelve
Hozzámérve, hitvány tótkusztora-penge.
E rettentő kardot Árpád apánk látta,
Svatoptuk bús hadát, mint szabdalta hátba.
Vitéz Dongó János nemzetes uramnak:
Mind, megannyi régi emlékei vannak,
Mint a kutyabőrön fakuló ő s okmány,
Rozsdás pánccél, sisak s efféle akárhány.
Az az, hogy csak volt, alig van belőle,
Jövevény szomszédja megvásárlá tőle.
Hajh, de nem is kell már az ily régi emlék,
Hiszen a nagymultat régen eltemették!
S a nagy apák törpe és korcs unokái
Nem félnek az ő s, szent sirokat széthányni.
Szeget ütnek falba a nagy buzogánnyal,
Káposztát aprítanak iszonyu kardjával.

Bús esete került pánccélra, sisaknak,
Kenderföldön velők madarat riasztanak.
Hát a gazdasága? szántóföldek, szőlő,
Öreg, apró marha s tudja a teremtő,
Boldogult apjától mennyi java maradt,
Kalánál ehetné a bankót, aranyat.
S voltakép a kenyér is szűkével terem,
A cséplés végén is pörén áll a verem.
A jövevény szomszéd takarít belőle,
Még csirázás előtt lefoglalja tőle.
Kongó kamrájában üres a hombárja,
Környékét az egér buslakodva járja.
A szeget, melyen is természetes haj lógott,
Lusták fendőjével vonják be a pókok.
Telt vendélek helyén esorba köcsög ásit,
Nem a használastól, felgurástól vaskik.
A kenyeres rácsról lyukas véka néz le,
Régen szélyelfoszlott tizenegy testvére.
Ingyen butorozni az öröklött kincsen,
Örökös gyalázat, kimondhatlan szegyen.
Igvonó barmok hián a bürkösben,
Bús számár ácsorog szomjan, mindig éhen.
Szárnyas majorsága — görhes esókák nyája,
Jönnek, mennek nincsen bennök haszna, kára.
Szétzúllik országa, mint az oldott kéve,
Fogy a barázdája rövidül mesgyéje.
Görbe uton fogy, vész kövér kaszálója,
A szomszéd krétája gerendára rója.
S mióta a szomszéd az utat csinálja,
Bozontosra serdül ritka rőt szakállja;
Dongó János uram nagy szakállá pedig
Kisebb lett, mint kié csak most serkedezik.
S ez mind hagyján volna, hanem a gyerekek!
Hajh! ezekért néha mekkorát kesereg.
Busuló bujában mégis lett vigasza,
A tegnapot ma is csap mellettvirasztja.

Vigasztalta magát: „Jó az igaz Isten“,
Abból nem lesz semmi, hogy meg ne segítsen.
Igaz ember voltam s maradok halálig,
A zimankós idő még derültté válik;
Meglássá akárki, küszöbön az óra!
És fogyasztja a bort, de csak egy kontóra.
Bizakodva várja, hogy az ég áldása
Sült galamb képében repül a szájába.

Régi mesevilág, mit kelmed vár, János,
Ferde bölcsességén örül a csapláros.
Örül a csapláros, az utódok sirnak,
Hogy ugy rakja partját a tátongó sirnak.
Dongó János bátyám, legyen férfi kelmed,
Vagyona romjából még sokat megmenthet.
Terjen az erkölcsök egyenes útjára,
Melyen ura apja boldogsággal jára.
A helyett, hogy tizszer megyen a korcsmába,
Forduljon csak egyszer az Isten házába.
Ne feltse ugy hátát az egék napjától,
Mert az áldás nem jön ám csak ugy, magától.
Onnan is elpusztul, ahol van s nem védik,
Hol fennmaradását két kézzel nem kéri.
Nézze betegségét, mit eddig nem látott,
Vegye magához a biztos orvosságot;
Majd meg látja, hogy mi rohamosan pusztul,
Szépen meggazdagszik Isten jóvoltából.

Nemzetes uramnak hívták Dongó Jánost,
Tudjátok-e mért nem hívják annak már most?
Minek ismételnem? ugy is fáj a lelkem,
Ha visszagondolok, hogyha rá emlékszem...
Gonosz dolgok folynak, gonosz idők járnak,
Jaj azoknak, százszor jaj, akik nem látnak?

D. Gy.

megvetésével elfogadja a párbajt, akkor a benne és általa megnyilatkozó észszerűtlenségénél fogva kellene a párbajt elvetnie. Nem a legnagyobb észszerűtlenség-e ama felfogás, hogy a párbaj van hivatva a becsületet megvédeni, vagy visszaszerezni, mikor a legtöbb esetben az ártatlan sérül, vagy hal meg? Hol van ezen eljárásban a helyes igazságszolgáltatás, ha az ártatlan szenved? A sértett fél elesik a párviadalban, a sértő pedig marad a világ szemében becsületes ember, mert meg mert ellenfelével küzdeni és azt levette. Valjon a párbaj tehet-e valakit becsületessé, midőn az becstelenséget követett el, vagy ha az egyébként becstelen? A párbaj józanul gondolkodva, nem hogy nem védi meg és szerzi vissza a becsületet, hanem még társadalmi durvaságra, krakélereskedésre is ad alkalmat, mert az ügyes párbajozó zsarnoka lesz a társadalomnak; amennyiben bizva vivási ügyességében, vakmerően paczkáz az emberekkel és sérteget másokat. És az ilyen krakélerrel szemben nem marad más hátra, mint vagy folyton túrni az ő gorombaságait, vagy pedig vele párviadalban szembeszállni, a mikor újból csak a békés természetű ártatlan fél huzza a rövidebbet, aki járátlan lévén a fegyverforgatásban, nem képes ellenfelét legyőzni, hanem maga marad sebesülve, vagy halva a küzdőterén. És így megtörténik, hogy a becsületes elvesz, míg a krakéler nagy diadallal tovább krakélereskedik, mint a világ felfogása szerint a becstelenségből kitisztult, lovagias férfi. Szóval a társadalomnak a párbajról táplált ferde felfogása szerint csak legyen valaki ügyes vivó, párbajhős, az mindig becsületes marad, ha esetleg nem is az; mert a párbajhős gondoskodik róla, hogy ha kell, mások vére árán szerezze vissza az elvesztett becsületet.

Ha tehát erkölcsileg ily bűnös és észszerűtlen a társadalomnak a párbajról táplált felfogása, most már az a kérdés, hogy mily eljárás volna fogantatosítandó a párbaj-mánia terjedésének meggátolására? A társadalomnak és a világi törvényhozásnak az egyházakkal karöltve, egyesült erővel kellene ezen erkölcsileg és társadalmilag veszélyes betegség ellen föllépni. A kath. egyház már a legrégebb időktől nemcsak kárhóztatja a párbajt, mint erkölcstelen cselekményt, hanem a legszigorubb egyházi fenyítéssel sújtja azt; amennyiben nemcsak a párbajvivókat, hanem azok segédeit is a pápának föntartott kiközösítés alá veti, sőt a párbajban elesettektől még az egyházi temetést is megtagadja, amint legutóbb Szombathelyen is volt erre példa.

De hát akik, mint hitközönyös, vagy hitetlen emberek, egyházuk törvényeit megvetik? Ezeket a világi törvényhozás és a társadalom volna hivatva a párbajtól elrettenteni. A törvényhozás alkotna szigoru törvényeket a párbaj ellen és pedig oly értelemben, hogy a párbaj emberölés kísérletének minősítették; a ki pedig a párviadalban valakit megöl, a fölött a törvény, mint szándékos emberölő fölött ítélnék.

Ily szigoru törvényekkel azt hiszem, a legtöbb embernek el lehetne venni kedvét a párbajozástól.

A mennyiben azonban a társadalom ferde felfogása termékeny melegágya ama veszedelmes bacillusoknak, a melyek a párbajt szülték, azért első-sorban és legfőképp a társadalomra hármlik a kötelesség, hogy ezen betegségből magát kigyógyítsa. A társadalom egyes köreiből már kezdik belátni az emberek a párbajban nyilatkozó erkölcstelenséget és észszerűtlenséget; miként külföldön, úgy hazánkban is nemes mozgalom van keletkezésében, hogy párbajellenes szövetségben egyesülve, a társadalomból e fekélyt kiirtsák. Az összetartásban az erő! azért tömörüljön a társadalom, alkosson egy országos párbajellenes szövetséget, a melynek tagjai kimondják, hogy erkölcsi és társadalmi tekintetből elvi ellenségei a párbajnak és a becsületi ügyeket párbaj útján nem intézik el. A tisztességes társadalom mondja ki a halált a párbajra, zárja ki köréből a párbajozót és ez lenne talán a leghathatósabb orvosság a párbaj mánia megszüntetésére. Nevelje a társadalom tagjait az egyházi és világi törvények tiszteletére, emberbecsülésre és a tisztességre, akkor egyáltalán nem lesz ok párbajra. Követelje meg a társadalom a sértőtől, hogy abban legyen mindenkor annyi erkölcsi jó érzés és lovagiaság, hogy a sértettől bocsánatot kérjen. Ha a társadalomnak ezen pressiója nem hatna a sértőre, úgy a sértett becsület megvédésére ott vannak a világi törvények; de amennyiben a dolog természeténél fogva valamely sértés ez uton nem volna alkalmasan elintézhető, állítson föl a társadalom becsület-bírókat, a melyek békés uton intéznék el a becsületi ügyeket és minden lovagias férfi tartaná erkölcsi kötelességének magát eme bíróság ítéletének és rendeletének alávetni. Egyébként legyen elvünk „unicuique tuum“; adjuk meg mindenkinek az őt megillető tiszteletet, szeressük, becsüljük meg egymást és akkor nem lesz szükség becsület-bíróra sem, annal kevésbé az észszerűtlen párbajra.

Pacificus.

SZÓLÉSZET ÉS BORÁSZAT.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának Zalaegerszegen 1902. évi december hó 19-én tartott rendes közgyűlése jegyzőkönyvéből.

26972. szám

ni-902. jk-1170.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a borellenőrző bizottságok szervezési szabályait átdolgozás végett leküldi.

Véghatározat.

A vármegye bizottsági közgyűlése a megyei borellenőrző bizottságok szervezési szabályait és ügyrendjét a következőképp alkotja meg:

A Zalavármegyében alakított borellenőrző bizottságok szervezeti szabályai és ügyrendje.

(Folytatás és vége.)

X. §.

A IX. §. második bekezdésében említett feljelentéseket előzetesen a bizottsági ülés elé terjeszteni nem szükséges, sőt a dolog gyorsabb elintézésére végett, valamint azért is, hogy a gyanúsított felek figyelmét föl ne keltsék, a feljelentés rendszerint bizottsági ülés összehívása nélkül a IX. §-ban előírt módon haladéktalanul megteendő az illetékes hatóságnál, utólagosan azonban a feljelentések a legközelebbi bizottsági ülésen bejelentendők.

XI. §.

A feljelentésnél, valamint általában mindenkor, kellő óvatossággal és tapintatossággal kell a bizottságnak, valamint az egyes bizottsági tagoknak is eljárniok, egyrészt azért, hogy a gyanúsított egyének az ellenök tervezett eljárásnak hírét ne vegyék s azt meg ne hiúsíthassák, de másrészt azért is, hogy alaptalanul senki se gyanúsíttassék.

XII. §.

Az 1893. XXIII. t. cz. végrehajtása tárgyában 1897. évi 53850. szám alatt kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendelet 34. §-a értelmében a borellenőrző bizottság, illetőleg ennek elnöke vagy helyettese által tett feljelentés alapján az illetékes I. foku hatóság — anélkül, hogy a feljelentésre okot szolgáltató körülményeknek s a gyanu alaposágának előzetes mérlegelésébe bocsátkoznék, köteles azonnal, mielőtt a feljelentés megtörtént, a kihágási eljárást a gyanúsított fél ellen megindítani.

XIII. §.

Ha a borellenőrző bizottság vagy annak bármely tagja a hatóság által a gyanúsított fél pinczéjében, elárúsító vagy más helyiségekben fogantatosítandó helyszíni szemlénél, vagy a későbbi tárgyalásoknál jelen lenni kíván, ezt a hatóság meg nem tagadhatja.

Ily esetben az előző §-ban említett végrehajtási rendelet 34. §-a értelmében köteles a hatóság a bizottságot, vagy az illető bizottsági tagot a helyszíni szemle, illetőleg a tárgyalás megtartásának idejéről előzetesen értesíteni; köteles továbbá a hatóság a szemle megtartásánál, valamint a későbbi eljárás folyamán is mindig tekintetbe venni azokat a körülményeket, a melyekre figyelmét a bizottság, vagy egyes bizottsági tag felhívja. Ily különösen a gyanúsított boraiból eszközlendő mintavétel alkalmából azokból a hordókból (vagy más edényekből) a melyeket, mint gyanúsakat a borellenőrző bizottság, vagy annak egyik tagja megjelöl, az eljáró hatósági közeg, mindenesetre köteles mintát venni (az előírt mennyiségben, t. i. minden egyes fajta borból 4—4 félliteres palackban.)

XIV. §.

Ugyancsak az említett végrehajtási rendelet szerint az I. II. III. foku ítéletek az illetékes borellenőrző bizottsággal, mint az 1893. XXIII. törvényzikkbe ütköző kihágások által jogaikban sértett érdekkörök állandó képviselőjével, írásban minden esetben, tehát akkor is közlendők, ha az eljárás nem a bizottságnak, illetőleg a bizottság elnökének, vagy helyettesének feljelentése alapján tétetett is folyamatba.

XV. §.

Arra az esetre, ha a bizottság az I. vagy II. foku ítéletet nem tartaná elég szigorúnak, joga van a bizottságnak, illetőleg a bizottság elnökének, vagy helyettesének az ellen a szabályszerű három napi határidő alatt a II., illetőleg III. foku hatósághoz felebbezni.

A felebbezést indokolni nem szükséges, hanem elegendő, ha a bizottság elnöke, vagy helyettese az ítélet kézbesítésétől számított 3 napi felebbezési határidő alatt egyszerűen bejelenti, hogy az ítélet ellen felebbez.

XVI. §.

Ezen szabályzat hatálya a vármegye egész területére kiterjed.

Mint hogy pedig a 24283—25627/ni—1897. jk—489. számú határozattal megalakított borellenőrző bizottságok működési ideje lejárt; a borellenőrző bizottságok az 1903—5. évekre a tapolczai járásban következőképp alakittanak meg:

I. Tapolcza vidéke:

Kinevezett elnök: Hertelendy Ferencz.

Elek. tagok: Wirius Vincze, Forster

Megválasztott tagok: Vastagh János és Csendes József.

2. Kővágó-Örs vidéke:
Kinevezett elnök: Czuppon Sándor.
tagok: Csemez Elek, Csemez Pál.
Megválasztott tagok: Németh Ignác, Fehér Sándor.
3. Balaton-Füred vidéke:
Kinevezett elnök: Kövess Ede.
tagok: Varga János, Segesdy Miklós.
Megválasztott tagok: Kiss Vilmos, Kiss Endre.
- Ezen határozat a borellenőrző bizottságok összes tagjainak, a főszolgabíráknak és a r. t. városi rendőrkapitányoknak kiadatik.

K. m. f.

Kiadta:
Árvay Lajos,
Zalavármegye főjegyzője.

A szőlő metszéséről.

Jól tudjuk, hogy a szőlő metszéséről a nézetek igen eltérők s annak tisztázásához még sok szó fér; mindazonáltal azon hiszemben vagyunk, hogy a szőlőbirtokosság érdekében teszünk, ha arról lapunkban egyet-mást elmondunk, azt az eddig elfogadott tanok alapján tárgyaljuk.

Mi is tulajdonképpen a metszés? Metszés az, amidőn a szőlőtőke főlölesleges, esetleg káros részeit metszési eszközök segítségével a tőkéről eltávolítjuk. Ezen eszközök az u. n. érmelléki balta, jó tőkefűrész s a jó metsző olló. Az érmelléki baltát kevesen ismerik vidékünkön, így nem lesz főlölesleges, ha azt leírjuk. Ez áll egy rövid nyélen kettős formájú balta- s kis kapából; a kapa arra szolgál, hogy a metsző ember a tőkét tökéletesen hozzáférhetővé tegesse a metszéshez, mert arra nyitó kapával a tőke megsértése nélkül képesek nem vagyunk, pedig jól tudjuk, hogy az oltvány-tőkék a legkisebb sérítés következtében is elpusztulnak. Pedig csak akkor vagyunk képesek a tőkéről a harmatgyökereket, nemkülömben a főlölesleges részeket eltávolítani, ha az szabadon áll.

A harmatgyökereket, miként említettük, csakis ezen eszköz segítségével tudjuk eltávolítani, pedig a harmatgyökerek eltávolítása feltétlenül szükséges, mert nézzük csak, mik azok a harmatgyökerek? A harmatgyökereknek a tőke nyakából, oltványoknál leginkább a nemes részből kiinduló s majdnem a föld színén terjeszkedő gyökereket nevezzük. Ha régi vinczellérekét kérdünk, hogy miért káros, ha azok a tőkén maradnak, egyszerű választ adnak, hogy t. i. azok elszívják a tőke erejét; pedig hát e gyökerek nem azért károsak, mert hisz ezek is gyökerek, tehát tápanyagok szolgáltatására valók; hanem károsak azért, mert, mint említettük, a föld színén terjeszkednek, tehát a porhanyó, jól munkált s tápanyagokban gazdagabb részekben s ennek következtében a tőke életerejét jobban biztosító, mélyebben fekvő u. n. lábgyökereit nem fejlesztik, azok ennek következtében elsatnyulnak; most már ha jön egy száraz évünk, hogy a feltalaj, ahol t. i. ezen lábgyökerek terjeszkednek, kiszárad, akkor ezen harmatgyökerek a tápanyagokat nem képesek felvenni, a tőke az alsó gyökerekre szorulna. Igen, de azokat ép a harmatgyökerek miatt nem fejlesztette, így maga a tőke is elkezd száradni, közönségesen szólva, elszül s ilyen elszült szőlőt igen sokat láthatunk. Tehát ezt tudva, láthatjuk, hogy ezen eszközre mulhatlanul szükségünk van metszés alkalmával; ezen eszköz használata nélkül kénytelen a metsző ember metsző ollóját használni a tőke kiszabadítására, ami hogy minő időpazarlás és ollórontás, azt leírni főlölesleges volna.

Második nélkülözhetlen eszköz a jó metsző olló. Ennek nagy fejjel birnia nem szabad. Legjobb azok, melyek keskeny fejjel, jó éllel s jó rugóval bírnak. Az ollót akként használni, hogy az éle fölül s a fogója alul legyen, nem szabad, mert így a meghagyott részeket kárt okoznánk; hanem az élnek kell mindig alul lenni a használatnál.

Ha a fent elsorolt eszközökkel rendelkezünk, hozzáfogunk a metszési idő meghatározásához, ami csak látszólag jár nehézséggel, azért mondjuk látszólag, mert azt meghatározni, — figyelembe véve a mi időjárásunkat s régi, tapasztalt szőlőbirtokosok szo-

kásait — nem lesz nehéz. Ezek alapján kimondhatjuk, hogy a mi viszonyainknak legjobban megfelel a kora tavaszi metszés.

Mult évben a metszés idejéről két elismert szakemberünk vitatkozott; egyik az őszi, másik a tavaszi metszés helyes voltát vitatta. Szerény nézetem szerint mindkettőnek igaza volt, mert mindegyik a saját viszonyai mellett szerzett tapasztalatait írta, lévén az egyik Erdély vidékéről, a másik, mondjuk, az alföldről. Természetes, hogy két ily távol eső s bátran mondhatjuk, nem is rendszeres kísérlet alapján szerzett tapasztalat, annyira más-más véleményt sugalt polémiájukba, hogy az talán ma is vitatkozás tárgya lenne, ha nem hallgatnánk ama régi s igaz közmondásra, hogy az okosabb enged, mert e felett igen sokat lehetne még vitatkozni. De bizzuk ennek eldöntését a felállított kísérleti állomásra, mely néhány év múlva ezt is tisztázni fogja, mi pedig csak maradunk meg addig a kora tavaszi metszés mellett s kérdezzük tovább, mi is a metszés célja? mert mint lényeges dologgal, ezzel is tisztába kell jönnünk.

A metszés célja, különösen a tőke fiatalabb éveiben, 1-ször annak alakítása, 2-szor a tőke életerejének, termőképességének fenntartása, sőt ha kell, annak fokozása, a tőke termőképességének arányban tartása a talaj tápanyagaival s végre a tőke fiatalítása. Ha ezen célokat figyelembe vesszük s azon okokat, melyekkel ezen célokat elérhetjük, ismerjük, úgy nem eshetünk azon szélsőségekbe, hogy a metszéssel terméseinket tegyük tönkre, vagy a tőke életét veszélyeztessük; mert minden metsző embernek tudnia kell, hogy hogyan fokozhatjuk termésünket anélkül, hogy a tőke életét veszélyeztetnők, vagy a termés minőségét rontanók. Mert azt tudjuk már, hogy a termés nagysága s tulofokozása mindig a minőség rovására esik s megfordítva is áll, ép azért ajánlom a középútat s akkor a fent elmondott metszési célokat elérjük.

Ezek figyelembevételével hozzáfoghatunk a metszés kiviteléhez. Könnyebb érthetőség kedvéért mi is, mint általában a szőlőművelési módokat ismertető, a szőlőművelési módokat három részre osztjuk, u. m.: tőke-miveletek, lugas-miveletek és czomb-miveletekre.

Tőke-miveleteknek mondjuk, amidőn rövid törzstesten egy vastagabb részt, ugynevezett fejet nevelünk. Lugos-mivelet pedig, amidőn egy hosszabb törzstesten több tőkefejet nevelünk s viszont czomb-mivelet az, amidőn egy rövidebb, vagy hosszabb törzstest van s fej nincs.

A tőke-miveletek újra feloszlanak a tőkén hagyott rügyek mennyisége, illetve a csapok hosszúsága szerint csapos és szálvesszős tőkemiveletekre.

A tőkén meg kell tudni különböztetni a termővesszőket, ugarvesszőket s az ugynevezett tartalékvesszőket, hogy ezek meghagyása, illetőleg ezek helyes metszése által a fent jelölt célt elérhessük.

Termő vesszőnek azt nevezzük, amely a mult évben meghagyott 2—3 éves csap, vagy mint itt a Balaton vidékén nevezik, sarok rügyéből nőtt ki; ugarvessző az, mely a jövő évi termés biztosítására szolgál s leginkább egy szemes, u. n. agyszemes csapból nőtt ki; tartalék vessző az, mely mindkét vessző esetleges pótlására szolgál s többnyire a tőkefejből fakad ki. Természetes, hogy a tőke termőerejéhez képest egy tőkén lehet több termő s több ugar, illetve több tartalék vessző is, valamint az sincs kizárva, hogy egy az ugar-, mint a tartalék-vesszőn is lehetnek termő szemek s így természetesen is hozhatnak. Az ugynevezett rövid, vagy hosszú csapos miveleteknél a termővessző természetesen nem a tőkén maradt sarokból fakad ki, mert ilyen nincs; hanem mint az ugarvessző, agyszemből; mert mint tudjuk, ezen miveleteknél idősebb, vén tőkefejen nem marad az töven, minden évben el lesz távolítva. Ezen miveleti módok azonban sem a tőke természetének, sem céljának nem felelnek meg, így azt bővebben nem is ismertetjük, ellenben bővebben foglalkozunk a vidékünkön helyesen alkalmazott metszési móddal, ami a tőkék 3—4-felé való ágazása miatt bakmetszésnek is nevezetik. Nem értődik ezen elnevezés alatt a régi s helytelen, ma még belső Zalában divó bakmetszés, hanem az újabb s igen lassan felugró

s időközönként visszamenő alacsony, szép ágas, mondhatjuk, kosaras tőkét formáló metszési módot, melyet sorolhatnánk a czomb-miveletekhez is; de mert a folyton s a lehetőségig való visszaugrások által itt is a törzsön vastagabb rész nyugszik, inkább a tőkemiveletekhez soroljuk.

Ennek a keresztülvitele a következőképpen történik: Első sorban itt is a lapot kell nevelnünk s oda törekednünk, hogy az első évben egy rügyre messük a tőkét, hogy annak terebélyes, szétágazó alakot adjunk. Első évben egy rügyre messük az elültetett oltványt, a második évben az ezen rügyből kihajtott vesszőt két rügyre messük vissza, így már most két hajtást kaptunk, mely hajtásokat a következő év tavaszán, tehát az ültetést követő harmadik fakadást megelőzőleg két-két rügyre messük vissza. Most már kaptunk 4 hajtást 4 felé ágazva, vagyis megkaptuk a tőkénk alapját, most már csak oda kell iparkodnunk, hogy a tőkével magasra ne ugorjunk; azzal ha csak lehet, t. i. ha van alul a tőkefejen új hajtás, visszaugrunk s az ágat újra neveljük. Hogy ezen metszési móddal könnyen föl ne ugorhassunk, azt a zöld fattyazással lehetőleg akadályozzuk, t. i. fattyazás alkalmával megnézzük a meghagyott csap felső részéből kinőtt hajtást, ha az véletlenül termést nem hozott volna, eltávolítjuk, letörjük; ha termés van rajta, egy a termés fölött 3—4 levéllel visszacsipjük, míg a csap legalsó részéből kifakadt hajtást, ha van rajta termés, ha nincs, meghagyjuk s azt vissza sem csipjük, ezáltal az megerősödik és jövőre nemcsak biztosítjuk a termésünket, hanem a tőke idő előtt való felugrását is megakadályozzuk.

Azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a vidékünkön elterjedt tömegbort adó fajok, mint az olasz rizling, budai zöld, kövi dinka stb. nagy részben 2—3 szemes csapokkal is elegendő bő termést adnak, így a fenti metszési mód ezeknek teljesen megfelel, mert nem szükséges egy sarkot sem magasabbra metszeni, mint 2—3 szemre s ezzel azt is könnyen elérjük, hogy tőkénk féloldalúvá sem válhatik, mert a sarkok mindig egyenlő magasságban metszhetők s így is 8—12 rügy marad, melyek nagy részben nünd termést is hoznak és így igen bő termést is biztosítanak; nem ritkán 40—50 Hl. a kat. holdankinti termés.

Vannak azonban a fent megnevezett fajokon kívül oly fajok, melyeknek a fent említett metszési mód nem volna megfelelő, mert a termő rügyei nem a vessző alsó részén, hanem a vessző közepe, sőt néha magasabb részén vannak elhelyezve, így csak hosszú metszés, illetve szálvesszős mivelet mellett adnak termést. Ily fajok a jobb minőségű bortermő fajok, mint a rajnai rizling, kényelű, tramini stb. Ezen fajok termésre való erőltetését elérhetjük az érmelléki szokásban levő cser-csapos, vagy Entr Ferencz elnevezése szerinti váltó-csap-metszéssel, vagy a rendszeres szálvesszős miveletekkel.

Cser csap-metszésnél mindig találunk annak erősségéhez képest egy esetleg két cser-csapot, t. i. mult évi csapon idei csapot, az idei csapot a cseren mindig hosszabbra messük, mert az a következő év tavaszán ugyanis el kell távolítanunk a cserrel együtt; azt 2 évnél tovább nem szabad hagynunk, mert a tőke könnyen féloldalúvá válhatik, sőt oda törekedünk, hogy a jövő évi cser-csap lehetőleg a tőke ellenkező oldalán legyen tehát felváltva, hannan nevét is veszi. A cser-csapon kívül találunk még a tőkének agyszemből kifakadt u. n. ugarvesszőket, ezek visszametszve lesznek két, legfeljebb három szemre és akkor elnevezésük lesz ugar-csap, miután ebből lesz a jövő évi cser.

Találunk továbbá szintén a tőkefejből kinőve az u. n. tartalék vesszőket, melyek visszametszve lesznek legfeljebb egy szemre, ezek adják jövőre az u. n. tartalék-csapot. Most már azon hiszemben vagyunk, hogy ezen metszési módot ábrák nélkül is eléggé érthetővé tettük, és ezen metszési móddal elérjük azt, hogy a hosszabb metszést igénylő fajokat is termésre serkentjük, amennyiben a cseren levő csapot a tőke erejéhez és a körülményekhez képest hosszabban hagyva azt szálvesszőre is nevelhetjük, illetve metszhetjük.

A cser-csapos, illetve váltó csapos miveleti módon metszett tőkét a következőképp fattyazzuk.

1. A cser-csapból kinőtt hajtásokat ha azokon véletlenül termés nem volna eltávolíthatjuk, ha pedig termést hoztak, a fürt felett 3—4 levéllel visszacsipjük.

2. Az ugar-csap szemeiből kinőtt hajtásokról ha a felső szemből kinőtt hajtáson termés nincs, azt eltávolíthatjuk, ha pedig termést hoztak, szintén a fürt felett 3—4 levéllel visszacsipjük, az ugar-csap alsó szemből kinőtt hajtást azonban miután tudjuk, hogy ennek kell jövőre adni a termő-csapot, nem csipjük vissza, ha van termés rajt, ha nincs: tesszük ezt azért, nehogy a jövő évi cser-csap magas legyen.

A tökefejből kinőtt hajtások közül kettőt hármat kiválasztunk, a melyek jövőre a csapot fogják adni, a többi, leginkább a tökefej közepéből, ha nincs rajtok termés eltávolítjuk. Igen ügyelni kell e közben arra, mint azt már fentebb is hangoztattuk, hogy a cser-csap mint a csapok, valamint a hajtások a tőkén egyenletesen és váltakozva legyenek elosztva.

Riparia.

FARSANG.

A snórer-lársaság estélye. Elmult ez is, mint annyi más és nem maradt utánna semmi, csak annak kedves, kellemes emléke.

Gondoltak-e arra az ösnórerek, midőn tanójukon összejöttek s esendesen beszélgettek az élet mulandósága s a napi események felett — gondoltak-e arra, hogy néhány rövid év alatt annyira megszaporodnak, hogy az ősi hajlekba nem férnek el; hogy fognak még olyan mulatságot is rendezni, melynek híre hetedhét országra kiterjed? Bizonyára kinevették volna a bohót, a ki ilyen álmoképet fest vala lelki szemek elé. Ők, a megcsontosodott, conservatív snórerek!!!

És ime! A szellő egyszer csak szárnyra veszi a hirt: a snórerek estélyt rendeznek. A lányok sugdosnak a mamákkal; megkezdődik a komoly, meglelt családapák kapacitálása; oly a készülődés helyben és vidéken; Miska is előveszi szerszámát és felhangolja a snórerek estélyére. Nem hiába volt a sok készülődés! Olyan mulatság volt az, a milyenre Tapolczán kevesen emlékeznek. Tele jókedvvel, kedvességgel fesztelenséggel. Igazán kellemes emléket vitt magával haza onnét mindenki.

A kis, négy-ötlevelű palánta terebélyes fává nőtt, mely már árnyeka alá fogadja a szegényeket. A snórerek estélye 200 koronát juttatott a tapolczai szegényalapra.

J. levoitok: Asszonyok: Beszedits Edéné Bőczy Antalné, Bethlem Vendelné (L. Tomaj.) Cságyolyi Pálné (Tördemicz.) Cságyolyi Istvánné (Keszthely), Csillag Ernőné Tördemicz, Fekete Gáspárné Dízsel, Glazer Sándorné, Gál miksané, Greber Sándorné, Horváth Jenőné, Harangozó Lajosné, Krampatits Lászlóné, Kaszás Dezsőné Köveskála, Kardos Mórné, Lénarth Mihályné, Németh Dezsőné, Pap Mihályné, Pruska Ferenczné, Pátzay Györgyné (N. A. ta), Stephaneck Jánosné, Szentmiklós Gyuláné, Takács Jenőné, Ulrich Józsefné, Wallner Károlyné Hegymagas, Zsohár Józsefné.

Leányok: Árvai Irma, Beszedits Gitka, Felker Krisztina, Gelencsér Ilona Tördemicz, Greber Stefike, Harangozó Maricza, Krampatics Etelka, Krampatits Margit, Kaszás Maricza Köveskála, Németh Rózsika, Németh Erzsike, Pap Erzsike L. Tomaj, Pruska Irma, Perger Lujzika M. Apáti, Stephaneck Sarolta, Szabó Anna N. Vita, Sebestyén Ilona, Takács Maricza, Ulrich Matgít, Lénárt Nina, Lénárt Mariska, Wallner Margit Hegymagas, Zsohár Mariska, Ley Ilona.

Felülhízetek: Takács Jenő 8 korona; Kovács Vilmos dr., Marton Rezső 4—4 korona; Glazer Sándor, Szücs Jenő Szentmiklós Gyula, Berger Vilmos 3—3 korona; Keszler Gyula, Horváth János, Kéry Elek, Kaszás Dezső, özv. Beszedits Edéné, Szücs Arnold dr., Cságyoly Pál, Kardos Mór, Ley József, Berger Sándor dr. 2—2 korona; Csillag Ernő 1-20 korona; Keszler Zoltán, Hochstädter N., Weiler Ignác, Leszner M., Szentén N., Hirsch Lipót, ifj. Flieg József, Faragó Leó, Gál Miksa, Frisch Jenő, Rösner Mór, Pruska Ferencz, Grünhut N., Hiller Pál, Ulrich József, Horváth Ede, Ley János, Bőczy Antal, Cságyoly István, Felisch Antal, Buchberger József, Bőczy Gábor, Keszler Aladár, Berta

Gyula 1—1 korona; Harangozó Lajos 20 fillér.

Batyubál. A tapolczai kath. legényegylet febr. 15-én saját helyiségében igen sikerült batyubált rendezett. A terem a nagyszámú s szép közönségnek szűknek bizonyult, a miért is a francia-négyesre minden pár nem is foglalkozhatott.

H I R E K.

A pápa jubeliuma. Lélekemelő ünnepe volt a mult pénteken a kathalikus egyháznak. Ekkor ünnepelte XIII. Leó pápava történt megválasztásának 25-ik évfordulóját A tapolczai kath. közönség is lelkesen ünnepelte meg e napot. A templomról s a mellette levő zárdáról a pápai zászló lengett s hirdette a örvendetes ünnepélyt. Reggel 8 órakor Ley József plébános mutatta be az ünnepélyes szent misét segédlettel s mondotta a hálaadó „Te Deum“-ot. Ez alkalomra a templom pompásan feldíszített s az egyik felekesített mellékoltáron XIII. Leó pápa arcképe volt elhelyezve a pápai czimerral és „Eljen szentséges atyánk XIII. Leó“ felirattal. Az istentiszteleten a kathalikus közönség, úgy a helybeli, mint a vidéki, nagy számmal jelent meg. Különösen a helybeli kath. nőegylet tagjai voltak feltűnően nagy számmal képviselve. Este az ünnepély folytatódott a kath. kör helyiségében, hol virágokkal koszorúzták a pápa arcképét. A kör alelnöke beszelt XIII. Leó páparól, ki nem csak állásának magas méltóságával, hanem szellemének kiváló egyeni tulajdonságaival s a magyar nemzet iránt tanúsított rokonszenvével vívta ki azon szeretetet, melylyel róla pápaságának 25-ik évfordulóján megemlékezünk. Majd Szücs Mihály tanár tartott beszédet a pápaság történetéről s az európai népek művelődésének kifejlődésében való fontos szerepéről. A kath. közönség hithűségével igen szép példáját mutatta ezen ünnepélyen.

Esküvő. Hochstädter Sándor keszthelyi ügyvéd e hó 24-én esküszik örök hűséget Klein Róza kisasszonynak Pápán.

A Vörös-kereszt Egyesület tapolczai fiókja f. hó 20-án d. u. 4 órakor tartotta évi rendes közgyűlést a városháza tanácstermében. Ley József elnök költői lendületű szavakkal üdvözölte a jelenlevőket; majd hosszabban fejtegette az egyesület feladatát és teendőit a szociális kérdések kapcsolatában, különösen kiemelve a hölgyek szereplését a humánus célu egyesületek terén. Beszédében megemlékezett arról a vesztéséről, mely a Vöröskereszt-Egyesület elnöke a lelnökének, Schlauch Lőrincz nagyváradi bíborosnak halálával s arról, mely az egyesület tapolczai fiókját szeretett titkárának, dr. Singer Bernatnak távozásával érte. Majd dr. Kovács Vilmosné tette meg pénztárosi jelentését. Az egyesületnek a mult évben 118 tagja volt, kiktől befolyt 236 korona tagsági díj. Adományokból befolyt 94 korona. Szegények segélyezésére fordított 203 korona. Az egyesület tiszta vagyona 60140 korona. Aztán Kollányi Ödön titkár ismertette az egyesület mult évi működését. Végül a mult választmányi gyűlésen kisorsolt Csendes Józsefné, Vastagh Jánosné és Szentmiklós Gyula választmányi tagok helyébe ugyancsak őket választattak be. Mig dr. Mátyóki Gyula helyébe dr. Deák Jenőt választotta meg a közgyűlés.

Táncziskola Tapolczán Rechnitz József okl. tánczitanító, ki már több ízben működött nálunk igen jó sikerrel, ismét Tapolczára érkezik és márczius hó 1-én az önk. tűzoltó őrtanya nagytermében megnyitja tánczitanítási tanfolyamát.

Uj templom Veszprémben. Örvendetes levéllel lepte meg a veszprémiakat báró Horning Károly püspök. Jóságkormányzójához intézett levelében tudatja, hogy mivel az ugynevezett Cserhát városrészenk nincs temploma, a kórház előtti téren, a balatonfüredi-ut mellett kápolnát, illetőleg kis templomot akar építtetni, mely egyszerűen a kórházi kápolnát is pótolja, a melyet aztán a kórház kibővítésére lehet felhasználni. E kis templom kriptájában akarja boldogult szüleit és családjának utolsó tagjait is elhelyeztetni. A templom építésére 40000 koronát már letett az egyházmegyei alapítványi pénztárnál. A

templom helyeül kiszemelt telek ugyan a városé, de kétséget nem szenved, hogy erre a célra, mely Istenes volta mellett a városnak újabb csinosodására is szolgál, kész örömmel fogja átengedni.

Bujkáló folyó Tapolcza alatt. E czimen adtunk e lapok febr. 15-iki számában tudósítást a tapolczai barlangsoportról. Tudósítást a fölfödözés nyomában rögtön támadt hírek meglehetősen bizarr képeinek rajzolásától vettük, melyeket ez alkalommal, újabb világításban akasztjuk a hírek tág szobájának falára. Először is a bujkáló folyó szalad le a képről. A barlangsoport tavaszkái mélységes nyugalommal tekintenek vissza a látogatók lámpásaira és gyertyáira; bármédig lessük e sajátságos hangulatot keltő nyugalomnak megváltozását, még csak egy kis rezzenés sem árulja el, hogy a tavaszkák nem a halál tanyái; pedig vizeikben feltűnnek a kutakban is bizalmas kíváncsisággal megjelenő fürge cselék, melyeket mi makacs megszokásból, ezer év óta, csetrinek nevezünk. A tavaszkák tükrei oly mozdulatlanok, mint az üvegtükör síkja. Hogy bármely irányu mozgást végeznének, észre venni nem lehet. Így hát kockázatás nélkül mondhatjuk, hogy a barlangsoport tócskái csakugyan azok és nem folyóvizek. Medenczék melyeket láthatlan csatornákon megtölti a csakugyan létező földalatti patak, de belőlük a víz fölöslege észrevétlenül csapolódik le s anélkül, hogy csak sejtetni is lehetne, hogy mely utakon. Hogy a barlangsoport hány irányban terjed s milyen mesze, azt az eddigi kutatások szerint megmondanunk nem lehet, annyit azonban megállapítottunk vehetünk, hogy a falakon a barlangokba torkoló nyílások más és más barlangok titkos folyosói. Eddigél nyolcz megkülönböztethető üregben jártak. Háromban uszható víz van. A fő, kettős barlangot, viszonylagosan egy meglehetősen kényelmesen járható folyosó köti össze egymással. A beljebb terülőnek legnagyobb részét kristálytisza vízü tö borítja. Ezen utóbbin belül még négy kisebb-nagyobb barlang terül szét, melyeknek mélyebben fekvő kettejében ugyanolyan a víz, mint az imént említettben. Ezekből ismét folyosótorkolatok nyílnak; de hogy minő barlangokba vezetnek, vagy nem vezetnek, azt csak a további kutatás állapíthatja meg. Egyik barlanglátogató érdekesen beszéli, hogy, midőn az eddig elért legelső barlangban, úszás közben, gyertyáját a ráfecscesző víz eloitotta, a csetri halacszkák százával csipkedték lába szarait, míg világítás mellett alig lehetett őket egyenként látni. A felmért és térképre vett barlangsoportnak egy fő tengelye eső része közel 50 méter. A tengely iránya a delejtű irányától 35 szög fok alatt tér el északra keletre közvetlen a hársorok alatt. A déli boglyakemence-alaku, épen hogy körüljárható; szinte tetőpontján mintegy 100—120 cm. nyílás határolja durva kötömbökkel földve. E fölött évekkél ezelőtt — vannak kik erre emlékeznek — kutat ástak s mivel a nem sejtett mélységü űrben szilárd pontot, a lenyújtott és körülforogott lécczel nem találtak, vissza betemették; mintegy négy méter magas laza földkup jelöli a kudarczczal végződött munka helyét, 10 méter mélyen a föld színe alatt. A földkup átmérője 6—6.5 méter az alapterületen. A barlangok legkisebb zúgában is vígan égnek a lámpások világító anyagai, de hogy mily utakon kerül ide az égést üdén tápláló levegő, ismert nyílások hiányában feleletet nem adhatunk. A laikusok szemüvegén nevezve, a fölfödözött barlangsoport nekünk, tapolczaiaknak eléggé érdekes, de a tudomány embereit hogyan elégti ki, erre legfelebb kíváncsiak vagyunk. Amit a barlangsoportról egyes lapok irtak, csak részben felel meg a valóságnak. Így p. o. csepegő kőnek nyoma sincsen, ennek keletkezése a helyi viszonyok szerint kizártnak tekintendő; de vannak szép s az egész barlangsoportban egymáshoz hasonló mészkővirágok, melyenekkel vidékünkön gyakran találkozunk a mészsziklák repedései között. Itt említjük fel azt is, hogy Lóczy Lajos egyetemi tanár értesítette a polg. isk. igazgatóját, hogy a jövő héten, esetleg valamivel később, de márczius közepéig okvetlen meg fogja tekinteni a barlangot.

Kútba esett. A posta hivatal szomszédságában egy csinosan épült új ház vonja

magára a bejáratán az utcán megmarad kedéssől folytán a kút all inkább n berek ele ezt a kö eset is bi Lajos lak gatta az mentek, csony ku czevze a teni gon Hegyi ol ijedtsége más baj szerencs kényelm pontjábó nél ham kalmas lag értes esett ez betévedt kijött a futma nak, ho kép aká közt tal

A tíz ség figy tizfórt 28-án nánt az osztrák egy hó

Minc impreg mest legjobb virágm val a készlet

A le zsidó l hol bú hogy kének végeze érve, is szü marad szülei ment rába gorom nem h vágó egy f tott a tagjai legén ben r zett c

A dász Part dász nek Józse verta kyna Béla küld utcz

A Józse kor rült 7 ó nem bon

A Jen dő Fő nyi tud

magára a járó — kelők figyelmét. E ház bejáratánál van egy régi kút, a mely, mint az utcának közkútja, az építkezés után is megmaradt. Csakhogy, míg ezelőtt a közlekedésről félreesett, addig most az építkezés folytán épen a ház bejáratába esik bele. Így a kút alkalmatlan helyzeténél fogva, de még inkább nagyon is alacsony kávájával az emberek életét egyenesen veszélyezteti, a mint ezt a következő és majdnem végzetessé vált eset is bizonyítja. Ugyanis szerdán este Hegyi Lajos lakatossegéd egyik társával meglátogatta az új házban lakó barátait; midőn haza mentek, Hegyi a sötétben neki ment az alacsony kútkávanak és azon keresztül bukfenchezve a 15 méter mély kútba esett. Az isteni gondviselés csodájának mondható, hogy Hegyi oly szerencsésen zuhant le, hogy az ijedségen és jelentéktelen zúzóadásokon kívül más baja nem történt. Az elősiető társak szerencsésen kimentették Hegyit nagyon is kényelmetlen helyzetéből. Közbiztonság szempontjából nagyon kívánatos, hogy a kútminél hamarabb betemetessék és egy más alkalmas helyen új közkutat ássanak. Mint utólag értesülünk, másnap egy disznó is beleesett ezen kútba. Csavargás közben ugyanis betévedt ezen ház udvarára, miközben valaki kijött a házból, ettől a disznó megijedt és futva menekült; sietében neki ugrott a kútnak, hogy hamarabb kiérjen, de végzetes másképp akarta és a czocza a kút hús habjai közt találta magát.

A tizforintos bankjegy halála. A közönség figyelmét felhívjuk arra, hogy a régi tizforintos bankjegyek érvényessége február 28-án megszűnik s azokat fizető pénz gyanánt az állampénztárak sem fogadják el. Az osztrák-magyar bank a határidőn túl még egy hónapig írásbeli kérelemre beváltja.

Mindenki tudja, hogy a Mautner féle impregnált takarmányröpamag a legnagyobb termést adja; hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mautner féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

A legénykedés vége. Bálint György alsózsidi lakos a napokban Keszthelyen volt, hol búfelejtőtől oly mértékben talált beszédni, hogy a sok szesz egészen megbontotta lelkének egyensúlyát és szörnyű dolgoknak véghezvitelére érezte magát képesnek. Hazatérve, mint jó, háladatos fiúhoz illik, először is szüleinek rontott neki. De miután mégis maradt benne az emberből is valamieske, szülein nem töltötte ki boszuját, hanem átment a szomszédba, Ambrus Dömötör udvarába s az ablakon keresztül szemenszedett grombaságokkal traktálta a ház lakóit. Ezek nem hallgatták tétlenül a hangos, becületbe vágó nyilatkozatokat, csakhamar előkerült egy fejsze, mely közelebbi érintkezésbe hozott a csendháborító koponyájával és egyéb tagjaival, minek következtében a virtuskodó legény vérbefagyva maradt a csatatéren. Elettelen maradását talán csak a gyorsan érkezett orvosi segélynek fogja köszönhetni.

A beállott vadászati szünet alatt a vadászközönséget oktató legjobban mulattatja Parthay Géza díszesen illusztrált kitűnő vadászlapja a „Vadászat és állatvilág”, melynek főmunkatársa Bársony István, Fónagy József és az ország legjobb vadászírói. Fegyvertani cikkeit Herényi Gotthárd Sándor, kynológiai részét Hanvay Zoltan, Kerpely Béla stb. írják. Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Rottenbiller-utca, 30. szám.

A ki egy hétig aludt. Jánosházán Novák József bognár-segéd f. hó 3-án este 10 órakor lefeküdt és csakhamar mély álomba merült és aludt megszakítás nélkül 12-én este 7 óráig. A legénynek a hosszú alvás épen nem ártott meg s igen jól érzi magát. A babonás vénasszonyok most csodájára járnak.

A rossz utra tévedt inas. Nikolsburger Jenő Mérei Ignác keszthelyi könyvkereskedő üzletében volt alkalmazva mint tanuló. Főnöke megbízván a fiatalinasban, többször nyitva hagyta előtte pénzes fiókját. Ezt megtudta Nikolsburgernek egy elzúllott 19 éves

bátyja, rábeszélte, hogy lopja meg gazdáját; sőt ezzel nem elégedve meg, életveszélyes fenyegetéssel vette rá öcsését a tolvajlásra. A 14 éves inas e hó 16-án este a nyitva levő pénzes fiókból 4 drb. 20 Kr.-ás aranyat ellopott, azon bátyjával megosztotta. A bűn azonban rövid idő alatt kitudódott s a két fiatal bűnös most a járásbíróság börtönében várja cselekedetének méltó jutalmát.

PIACZI ÁRAK

a febr. 17 iki hetí vásáron.

		korona
Buza	50 kilóként	7.25—7.30
Rozs	" "	5.50—5.75
Árpa	" "	5.20—5.40
Zab	" "	6—6.25
Tengeri	" "	5.50—6
Bükköny	" "	6.50—7
Burgonya asztali	" "	1.50—1.50
Takarmány burgonya	" "	1

Vasuti menetrend.

Tapolczáról indul Zala-Egerszeg-felé	4 óra 42 p. reggel
" Kis-Czell Győr Budapest Bécs ..	9 „ 28 „ délelőtt
" " Zala-Egerszeg ..	1 „ 40 „ délután
" " Győr Budapest Bécs ..	5 „ 14 „ „
Tapolczára érkezik Budapest-Bécs és Győr és Kis-Czell	felől 8 óra 20 p. delelőt
Zala-Egerszeg felől	1 óra 7 p. délután
Bpest Bécs Győr ..	5 „ 10 „ „
Zala-Egerszeg ..	8 „ 52 „ este

APRÓ HIRDETÉSEK

ERDELYI PAL

ezelőtt **Leszner Ferencz** vaskereskedése, egész ujonnan átalakítva és berendezve. Ajánlja elsőrendű gazdasági **gepraktarát, borsajtókat, permetezőket, porozó és kénegező gépeket. Épület- és butor-vasalások, konyha berendezések**; úgy mindenféle, a gazdaságban szükséges vasárakat, pontos és jutányos kiszolgálás mellett.

HOCZ GERGELY géplakatos Tapolczán.

Elvállal: **Malom berendezéseket, vízvezetékeket, kútak és closet berendezéseket. Acetilén gázvilágítási felszerelést, házi sürgöny és villámhárítók felállítását. Sir-rácsok, vaskapuk készítését a legdíszesebb kivitelben; Takarék tűzhelyek, és mindenféle épület vasalásokat a legjobb kivitelben. Ajánlja saját gyártmányú szénkénegefskendőit és permetezőit, melyeknek jószágért kezeskedik — ugyisint borsajtó szőlőzúzó és gazdasági gépeit, úgy mindenemű javításokat a legjutányosabb áron.**

EGY ZONGORA eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

STIGLITZ ARMIN óras és aranyműves Tapolcza.

Van szerencsém, mint a helyben legregibb elismert elsőrendű óras és aranyműves, a n. e. közönség becses tudomására hozni, hogy úgy nagy árukereslet, mint olcsó beszerzési áráimmal fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy vevőimmet a legjutányosabb áruk mellett szolgálhatom ki.

Fali óra	2 frt. 20 kr
Nikl remontoir óra	3 „ 50 „
Ezüst dupla fedelű remontoir óra	6 „ — „
Ezüst lánc	1 „ 50 „
Ezüst tula dupla fedelű remontoir óra	9 „ — „
14. ka. arany lenese-függő	1 „ 80 „
14. ka. legszebb arany-függő	3 „ 0 „
14. ka. arany gyűrű	3 „ 50 „
	stb. stb.

Minden árut jótállás mellett és versenyképes árákért szállítok. Mindennemű javításban specialista! Ajánlom a legújabb berendezett **szines fényképet, mint; melltű, zsuzsu, nyakkendő, kélző, gomb stb. arany, ezüst arany oza és broncekeretben. Kiváló tisztelt Stiglitz Armin óras és aranyműves Tapolcza. 41—52.**

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül állandóan nagy raktárt tartok mindennemű mező gazdasági gépekből.

PAUK VILMOS

vaskereskedése Tapolcza.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos Tapolczán, keszi-utca. Ajánlja ujonnan berendezett **butor-raktárát** úgy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár **kész koporsókból**. Elfogad mindenféle épület- és butor-asztalos munkát, úgy szintén javításokat a legjutányosabb áron.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázó

Tapolczán.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugymint **szobafestést, mázólast, tapétázást, aranyozást és cimfestést.**

Henneberg-selyem

csak közvetlenül! — Fekete, fehér és színes, méterje 90 kr.-tól 11 fr. 35 kr.-ig, bluzokra és ruhákra. Bermetve és már elvámolva hazához szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyem-gyár, Zürich.

HIRDETÉSEK.

247. szám. tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szepezdi római katolikus egyház végrehajta önz. Sándor Károlyné ugyis mint kiskoru Sándor Juliska és Mariska gyámja végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 113 korona 10 fillér iránt a végrehajtási árverés a tapolczai királyi járásbíróság területén Szepezd községben fekvő, a szepezdi 45. sz. tjkvben Sándor Károlyné sz. Varga Julianna és kiskoru Sándor Mariska és Juliska nevére egészben irt következő ingatlanokra: a 61. hrsz. alatti ház, udvar és kertre 320 korona, a 151. hrsz. alatti keselői dűlőbéli káposztásra 6 korona, a 205. hrsz. alatti végmáli dűlőbéli szántóra 1204 korona, a 227. hrsz. alatti végmáli hegyi szőlőre és pinczére 1772 korona, a 459. hrsz. öreg erdőbéli erdőre 7 korona ezennel megállapított kikiáltási áron, de azzal a föltétellel, hogy a kiskoruakat illető jutalékokra 621. sorszám alatt özv. Sándor Károlyné javára bekeblezett haszonélvezeti jog, ha az ingatlanok 690 koronát meghaladó áron adatnának el, — érintetlenül marad, de ha ez az ár elérhető nem lenne, az árverés hatálytalanná válik és a fenti ingatlanok a haszonélvezeti jog fentartása nélkül kerülnek az alábbi határnapon árverés alá, elrendeltetett és a megjelölt ingatlanok az 1903. évi április hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor Szepezd községhezánál megtartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alul is eladtnak.

Az árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénzképen letenni, avagy annak a bíróságnál való előleges elhelyezését igazoló elismervényt átszolgáltatni. Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Szepezd község előjáróságánál megtekinthetők.

Tapolczán, 1903. január hó 16.

A királyi jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Bulla,
királyi jbiró.

Rohitschi „Tempel-forrás“

diaetikus ital.

Étvágyat fejleszt!
Elősegíti az emésztést!
Szabályozza az anyagcse-
rét!
Oldja a nyálkát!

Rohitschi „Styria-forrás“

kitűnő gyógyviz
torok-, gége- és bronchial-hurutok
ellen.

Gyomor és hélihurut
szokványos **székrekedés**
Bright-féle **vese-gyuladás**
májbajok
epekő
czukorhaj
hugysavas diathesis és csusz ellen.

Kapható minden ásványvíz-keres-
kedésben!

Nagy-raktár:

Hoffmann Jakabnál

Keszthelyen.

1-3

Rum, Cognac, Szilvórium,

likőrök, likőrkrémek stb. az általam
készített vegytiszta esszenciák és kom-
pozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ rész-
ben **olcsóbban** állíthatók elő, mint
készre vett áruk. Árjegyzék és hasz-
nálati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Esszenciák és Kompozíciók gyára.

Ne vegyen

Gimhalmot vagy Hármoniumot.

míg

Reményi Mihály

mű-hangszerész

egynél többes árjegyzékét
át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldtük

Budapestről

Király-utca, 44 I sz.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóizüeket
és szaguakat

azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folya-
dék s a bornak idegen ízt nem ad.

A BONORAL

ugy hat, mint valami derítő szer: a
kellemetlen dohos ízt tartalmazó alkát-
részeket (és csupán ezeket) a borból
kiválasztja és magában tartja úgy, hogy
egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól el-
választható

Hatása biztos!

Ára egy hektóra 3 kor., öt hek-
tóra 14 kor.

használati utasítással együtt

Kapható:

Erdős Jenő

gyógyszerésznél. Egerben (Hevesmegye.)

3 24

UHLRICH JÓZSEF

templom-, díszlet-, szoba-festő és mázoló

Tapolcza.

Elvállal a legkiválóbb rajztechnikai rajzok szerint (tiszta stílus) a
most divatos **Secessiós, Angol, Rococo, Barokk, Renaiszance és Góth**
stílus szolid színezetű **szoba-, terem- és templom-festészetet és cím-
írást. Mázoló és fenyező** munkákat, mindennemű **fa-utanzatot és már-
ványozást, aranyozást és tapétázást**, valamint minden e szakba vágó
javításokat a legújtanosabb szolid és pontos kiszolgálás mellett.

22 éve a legegyszerűbb bel- és külföldi minta- és festék-gyárakkal
allok összeköttetésben és így mintáim mindig a legújabb divatnak és
bármely butor szerint színezhető, festékeim valódiak és szintartók,
nedves falakra is jótállás mellett alkalmazhatók.

4-12

Jorgo János

órás gyári raktár Wien III 4 Rennweg Nr. 75 B

Levegőzáró elegendő, hogy gaz-
dagon illusztrált árjegyzékemet in-
gyen és bérmentve megkaphassa,
előző bevásárlás ezélebről. Az üz-
leti eljárás szigorúan tisztességes,
részvétel teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemű zseborába új rugó helyezése 40 kr.
Minden vasaróit vagy javított óráit kezeséget
vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapazsára nél-
keltokban 36 órai járással 30
8039. sz. valódi ezüst páncélláncz 15 gr 1 ft
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedél 5
7988. sz. Ingaóra utóművel 2 súlyal 130 cm.
magas 11 50
7929. sz. Jó ébresztő óra 1 20
Szíveskedjek nevenre és házászámra 75 B.
Pontosan figyelni.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, ugy ele-
gendő egy kísérlet a törvényesen védett és biz-
tosan ható

Denzinger
féle

„Viktória“
tyukszem
kenőcszel

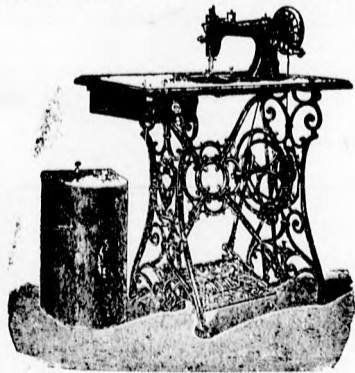
a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet
megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér: 1 kor 50
fillér beküldésénél bérmentve Kapható fel-
tálonál:

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és
droguista üzletben.

Első magyar Varrógép-gyár r.-t. fióktelepe.

Varrógépek: **Adria-, Kayser-, Central-
Bobbin**, ugyszinte minden másfajta himző-
készülékkel, valamint mindenféle **gazdasági**
gépek, permetezők, kénporfúvók, borsajtók,
szénkénegezők nagy választékban gyári
áron kaphatók

WEISZ GYULA

gazdasági- és varrógép-raktárában

Tapolczán.

Varrógépek 5 évi jótállással havi és heti részletfizetésre is kaphatók.

Ingyenes oktatás géphimzésben.

4-10